

Francesc Vilanova, **Contra els catalans franquistes. Lletres de batalla de l'exili i la clandestinitat (1939-1950)**, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2014.

Resum: Ferran Valls i Taberner, Joan Estelrich, Eugeni d'Ors, Carles Sentís, Martí de Riquer, Tomàs Carreras i Artau, Ignacio Agustí, Miquel Mateu i Pla, Josep Pla... Què tenien en comú tots aquests personatges, acadèmics, empresaris, escriptors, periodistes, etc.? Durant molts anys, per l'antifranquisme de l'exili i de la clandestinitat, van ser els «nostres traïdors», botiflers, col·laboracionistes de la dictadura franquista, catalans caragirats. Entre 1940 i 1950, el món antifranquista català va denunciar sistemàticament tots aquells elements representatius de la societat catalana que havien traït el seu passat polític, cultural i lingüístic, i havien optat per servir la dictadura franquista a Catalunya. Es van aprofitar de la repressió política i cultural a què es va ser sotmès el país i es van deixar temptar per les concessions del règim. Però, com a França l'any 1945, quan es va castigar el col·laboracionisme de Vichy, algun dia haurien de retre comptes a la Catalunya democràtica. La consolidació de la dictadura franquista no ho va fer possible, però la denúncia de l'antifranquisme va quedar vigent: Catalunya també tenia els seus traïdors i col·laboracionistes, i calia deixar-ne testimoni per a les generacions futures.